

علوم و فنون ادبی ۲

۱- موضوع آثار زیر، به ترتیب در کدام گزینه تماماً درست است؟

«رشحات عین الحیات، جامع عباسی، عالم آرای عباسی»

- (۱) عرفان، تاریخ، تاریخ
(۲) تاریخ، فقه، عرفان
(۳) زندگی نامه، فقه، تاریخ
(۴) عرفان، فقه، تاریخ

۲- کدام یک از عوامل زیر از دلایل زبان بار بودن سبک هندی برای ادبیات فارسی بود؟

- (۱) کشته شدن و متواری شدن عالمان واقعی
(۲) کوچ کردن شعرای بزرگ به سرزمین هند
(۳) روی آوردن افراد کم اطلاع و عامی به شعر
(۴) مضمون سازی های تازه و گاهاً تصنعی توسط شاعران تازه کار

۳- همه اطلاعات ادبی ارائه شده در زمینه سبک هندی درست است، به جز:

- (۱) در این سبک به علت کم توجهی شاعران کوچه و بازار به آرایه های ادبی، علم بدیع و بیان پر کاربرد شد.
(۲) استفاده از ردیف های طولانی و خوش آهنگ
(۳) قالب مسلط در این دوره به ظاهر غزل است، اما غزلی که گاهی به ۴۰ بیت می رسد.
(۴) در اشعار شاعران مطرح این دوره آرایه تشبیه بسیار رواج دارد.

۴- انتساب چند اثر به مؤلف آن نادرست است؟

«مجالس المؤمنین: قاضی نورالله شوشتری / عباس نامه: شیخ بهایی / حبیب السیر: حسن بیگ / محبوب القلوب: میرزا برخوردار فرهی / تذکره شاه طهماسب: شاه طهماسب صفوی»

- (۱) ۱ (۲) ۲ (۳) ۳ (۴) ۴

۵- کدام کتاب در خارج از ایران تدوین شده است؟

- (۱) عباس نامه (۲) جامع عباسی (۳) عین الحیات (۴) شرفنامه بدلیسی

۶- با توجه به ویژگی های فکری سبک هندی و خلق مضامین جدید، کدام گزینه می تواند از ابیات سبک هندی باشد؟

- (۱) داغ جگر تشنه ما سوخته جانان / تبخال شد از لعل می آشام گل کرد
(۲) روز و شب خوابم نمی آید به چشم غم پرست / بس که در بیماری هجر تو گریانم چو شمع
(۳) شمع را باید از این خانه به در بردن و کشتن / تا به همسایه نگوید که تو در منزل مایی
(۴) شاخکی تازه برآورد صبا بر لب جوی / چشم بر هم نزدی سرو سهی بالا شد

۷- کدام گزینه با بیت «فرصت شمار صحبت کز این دو راهه منزل / چون بگذریم دیگر نتوان به هم رسیدن» هم وزن است؟

- (۱) حافظ اگرچه در سخن خازن گنج حکمت است / از غم روزگار دون طبع سخن گزار کو؟
(۲) دل دجله دیده دریا برق آه و اشک باران / بگذار تا بگریم چون ابر در بهاران
(۳) آمده ام که تا به خود گوش کشان کشانمت / بی دل و بی خودت کنم در دل و جان نشانمت
(۴) دست امیدم از شبی، بر سر زلف او رسد / طعنه بر آسمان زند، فرّ دراز دستی ام

۸- وزن بیت زیر، در کدام گزینه به درستی نشان داده شده است؟

«یک روز به شیدایی در زلف تو آویزم / زان دو لب شیرینت، صد شور برانگیزم»

- (۱) مفاعِلن مفاعِلن مفاعِلن فاعِلن
(۲) مستفعلُنْ مفعولُنْ مستفعلُنْ مفعولُنْ
(۳) مستفعلُنْ فَعولُنْ مستفعلُنْ فَعولُنْ
(۴) مفعولٌ مفاعیلُنْ مفعولٌ مفاعیلُنْ

۹- وزن همه مصراع، متناوب (دولختی) است، به جز:

- (۱) در بزم درد نوشان زهد و ورع ننگد
(۲) جهان ز گریهام از آب گشت مالا مال
(۳) ای لب و گفتار تو کام دل و قوت جان
(۴) کجا به گرد سمنندت رسد پیاده مسکین

۱۰- کدام ابیات، دارای وزن دولختی شبیه به هم هستند؟

- (الف) آن روز قیامت را بر پای کند ایزد / آیی پی دلجویی بر خاک شهیدانت
(ب) ای بوستان خوبی خارم ز بی نوایی / بگذار تا بچینم برگی ز بوستانت
(پ) جور بکن که حاکمان جور کنند بر رهی / شیر که پای بند شد تن بدهد به روپهی
(ت) وقتی دل سودایی می رفت به بستان ها / بی خویشتم کردی بوی گل و ریحان ها

- (۱) پ - ب (۲) ب - ت (۳) الف - ب (۴) الف - ت

۱۱- تقسیم‌بندی کدام گزینه نادرست است؟

- ۱) گفتی ز آگریه یک دم افارغ ن اشین فروغی / بر هم ن امی توان زد اچشمی که ا خون فشاند
- ۲) ای که نهاده در دلم احسرت یک انظاره را / بر لب من ا کجا نهد ا لعل شرا اب خواره را
- ۳) مست شوند اچشم‌ها از سکر ات چشم او / رقص کنان درخت‌ها ا پیش لطف صبا
- ۴) تا که عیان از پرده شد ا صورت نق اش بند تو / رشک نگار خانه شد ا روی به خون امنقشم

۱۲- نوع استعاره در کدام گزینه متفاوت است؟

- ۱) مگر ز ناله من گرم شود دل کوه / که می‌دهد به زبان صدا جوابم را
- ۲) تا گرفتم خو به سحر نرگش جادو شدم / گوشه چشمی ز خالش دیدم و هندو شدم
- ۳) نشان عهد و وفا نیست در تبسم گل / بنال بلبل بی‌دل، که جای فریاد است
- ۴) ذره را تا نبود همت عالی حافظ / طالب چشمه خورشید درخشان نشود

۱۳- کدام بیت دارای یک «استعاره» و بیش‌ترین «مجاز» است؟

- ۱) چگونه سرو روانی به فکر خون من افتد؟ / که ریخت خون جهانی به خاک راهگذارش
- ۲) مرا به صید گهی می‌کشد کمند محبت / که خون شیر خورند آهوان شیر شکارش
- ۳) چه عشوه‌ها که خریدم ز چشم عشوه فروشش / چه باده‌ها که کشیدم ز لعل باده گسارش
- ۴) کجا رواست که یک جا رود به دامن گلچین / گلی که بلبل مسکین کشد زحمت خارش

۱۴- تعداد «اضافه استعاری» در کدام بیت، نسبت به سایر ابیات بیش‌تر است؟

- ۱) با بال شوق ذره به خورشید می‌رسد / پرواز دل به سوی خدا می‌برد مرا
- ۲) تو را لیبی است ز چشم ستاره خندان تر / مرا دلی ز دهان تو تنگ میدان تر
- ۳) به نور عشق مگر چشم دل گشاده شود / وگر نه دیده ظاهر حجاب بینایی است
- ۴) نقاب گل کشید و زلف نسل / گره‌بند قبای غنچه وا کرد

۱۵- با توجه به بیت زیر، کدام گزینه صحیح نیست؟

- «بنتی دارم که گرد گل ز سنبل سایه‌بان دارد / بهار عارضش خطی ز خون ارغوان دارد»
- ۱) در بیت سه استعاره و یک تشبیه دارد.
  - ۲) بیت از چهار بار تکرار «مفاعیلن» ساخته شده است.
  - ۳) رکن سوم مصراع دوم «ز خون ارغوان» است.
  - ۴) «بهار عارض» اضافه تشبیهی است.